

DE VLAAMSE MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - Voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het koninklijk besluit van 12 december 2001 betreffende de dienstencheques wat betreft de uitsluiting van de gebruiker

- Principiële goedkeuring

Samenvatting

Dit voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering voert artikel 3ter van de wet van 20 juli 2001 tot bevordering van buurtdiensten en -banen uit, ingevoegd bij decreet van 16 juni 2021. Het heeft als voorwerp de uitsluiting van de gebruiker dienstencheques en de terugvordering bij de gebruiker dienstencheques als hij de veiligheidsvoorschriften in kader van de bestrijding van een civiele noodsituatie met betrekking tot de volksgezondheid niet naleeft. De uitvoerende bevoegdheid hiervan wordt bij het Departement Werk en Sociale Economie gelegd en de veiligheidsmaatregelen worden vastgelegd.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Het dossier heeft betrekking op het beleidsveld Werk.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering werd onderworpen aan:

- het advies van de inspectie van financiën van 18/06/2021;
- het wetgevingstechnisch en taaladvies nr. 2021/271 van 21/06/2021.

Het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor de begroting was niet vereist.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Het stelsel van de dienstencheques wordt geregeld in de wet van 20 juli 2001 tot bevordering van buurtdiensten en -banen en in het koninklijk besluit van 12 december 2001 betreffende de dienstencheques. In deze regelgeving zijn verschillende maatregelen opgenomen die getroffen kunnen worden in het geval een onderneming of gebruiker van dienstencheques de reglementering niet respecteert. Voor de ondernemingen gaat het om een intrekking van de erkenning, een administratieve geldboete of een strafrechtelijke sanctie en een terugvordering van de onrechtmatig ontvangen bedragen. Voor de gebruikers gaat het om een administratieve geldboete of een strafrechtelijke sanctie, een terugvordering van de onrechtmatig betaalde overheidsbijdrage en een mogelijke uitsluiting van het stelsel voor een jaar indien hij opzettelijk heeft deelgenomen aan een inbreuk van de onderneming.

In het kader van de bestrijding van de Covid-19-pandemie is er bijzondere aandacht voor de veiligheid van de huishoudhulpen aangezien de erkende ondernemingen gedurende de hele periode dat de maatregelen tegen de verspreiding van het coronavirus gelden, steeds actief zijn gebleven. De huishoudhulpen bevinden zich in een precaire positie aangezien zij zich van gezin naar gezin begeven en de gezinsleden, omwille van de bestrijdingsmaatregelen, vaker in huis zijn tijdens de dienstenchequeprestaties dan gewoonlijk. Bovendien kunnen ze op deze manier ook het virus verder verspreiden. Daarom werden er verschillende maatregelen getroffen: in samenspraak met de sector werden richtlijnen gepubliceerd en de verhoging van de tegemoetkoming voor erkende ondernemingen in de periode november en december 2020 werd gekoppeld aan de veiligheidsmaatregelen opgesomd in het Ministerieel Besluit van 25 november 2020 betreffende de veiligheidsmaatregelen in de dienstencheque-sector om de verspreiding van het coronavirus te beperken. De verantwoordelijkheid van de gebruikers in de toepassing van deze maatregelen vereist de nodige handhavingsinstrumenten.

Hiertoe werd op 16 juni 2021 in het Vlaams Parlement het decreet goedgekeurd dat een artikel 3ter invoegt in de wet van 20 juli 2001 tot bevordering van buurtdiensten en -banen. Dit artikel creëert de mogelijkheid om gebruikers uit te sluiten van het recht om dienstencheques te bestellen en te gebruiken en/of de overheidstegemoetkoming bij hen terug te vorderen.

Bijgevoegd ontwerpbesluit strekt ertoe het decreet uit te voeren en de veiligheidsmaatregelen vast te leggen.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Artikel 1

Dit artikel legt de uitvoeringsmodaliteiten vast, door de uitvoeringsbevoegdheid bij het Departement Werk en Sociale Economie (WSE) te leggen.

Het wetsartikel waarvan dit ontwerp van besluit de uitvoering is legt specifieke vereisten op het vlak van motivatie op waar de administratie rekening mee zal moeten houden. Voor het overige zijn het de algemene beginselen van behoorlijk bestuur die bepalen wat de noodzakelijke elementen van dergelijke procedure zijn zoals het respecteren van de hoorplicht en het zorgvuldigheidsbeginsel. Er zijn geen bijzondere omstandigheden voorhanden die specifieke modaliteiten zouden vereisen, we kunnen op dat vlak dan ook terugvallen op de algemene beginselen van behoorlijk bestuur.

Het zal de Vlaamse Sociale Inspectie, afdeling van het Departement WSE zijn die de vaststellingen doet, dit volgt uit hun algemene bevoegd voor het toezicht op de wet ter bevordering van buurtdiensten en -banen. Op basis van het administratief onderzoeksdossier zal de administratie vervolgens een beslissing nemen tot terugvordering en/of uitsluiting, maar niet zonder eerst de betrokken burger te horen.

Een aspect van de besluitvorming dat enige duiding vereist is hoe de gebruikers uitgesloten zullen worden van het recht op het gebruiken en bestellen van dienstencheques. Indien het departement een beslissing tot uitsluiting opmaakt, zal zij de uitgiftemaatschappij van de dienstencheques, Sodexo, hiervan op de hoogte brengen. Sodexo zal vervolgens deze gebruiker blokkeren, hetgeen tot gevolg heeft dat deze geen dienstencheques meer zal kunnen aankopen en dat dienstencheques reeds in zijn bezit niet gebruikt zullen kunnen worden om prestaties te betalen tijdens de periode van de uitsluiting. Als ze toch gebruikt worden, zullen ze niet worden uitbetaald. De gebruiker behoudt wel het recht om dienstencheques die reeds in zijn bezit waren, te laten terugbetalen.

De uitsluiting is alleen van toepassing op de persoon die schuldig is bevonden aan de inbreuk, niet op zijn hele gezin. De partner of een inwonend meerderjarig kind zullen dus wel nog dienstencheques kunnen bestellen. Het is wel mogelijk dat verschillende gebruikers uit één gezin worden uitgesloten als zij als gezamenlijk schuldig worden bevonden voor een inbreuk of een zeer ernstige onachtzaamheid.

Artikel 2

Artikel 2 bepaalt de veiligheidsmaatregelen. Deze maatregelen zijn alleen van kracht zolang de civiele noodsituatie met betrekking tot de volksgezondheid van kracht is, momenteel loopt deze nog tot 24 oktober 2021.

Het betreft de volgende maatregelen:

- Het dragen van een mondmasker als de gebruiker zich in dezelfde ruimte als de huishoudhulp bevindt

Deze maatregel stelt de verplichting om een mondmasker te dragen als de huishoudhulp aan het werk is in de woning, gelijk met de mondmaskerverplichting die momenteel geldt voor publiek toegankelijke ruimtes in ondernemingen, opgelegd in het federale Corona-MB.¹ Het besmettingsgevaar in de woning is echter gelijkaardig aan dat in die publiekelijk toegankelijke ruimtes dus moeten dezelfde voorzorgen genomen worden.

- Geen bezoek ontvangen tijdens de werkuren van de huishoudhulp tenzij dat bezoek dringend en noodzakelijk is en te maken heeft met de gezondheid van iemand van het gezin (bv. een doktersbezoek) of omdat het nodig is voor de materiële leefomstandigheden in de woning (bv. een dringend bezoek van een loodgieter of elektricien).

Deze maatregel wordt verantwoord door het feit dat er nog steeds een verplichting geldt tot het beperken van het bezoek binnenshuis. Momenteel ligt die grens bij vier personen.² Aangezien de bezoekers die aanwezig zijn bij de gebruiker, voor de huishoudhulp bovenop zijn of haar eigen privébezoek komt is dat een vergroting van het besmettingsrisico dat dient vermeden te worden.

- De gebruiker annuleert de prestatie onmiddellijk indien hij zich in een quarantainesituatie bevindt of ziektesymptomen vertoont die kenmerkend zijn voor Covid-19.

Deze maatregel is analoog aan de art. 2 ,§1bis van het federale Corona-MB³ dat stelt dat “personen moeten geïnformeerd worden dat ze in geen geval mogen terugkeren naar de arbeidsplaats als ze zich ziek voelen of ziektesymptomen vertonen of zich in een quarantainesituatie bevinden”.

---

¹ Ministerieel besluit van 28 oktober 2020 houdende dringende maatregelen om de verspreiding van het coronavirus COVID-19 te beperken, laatst gewijzigd op 4 juni 2021, art.5

² Ibid. Art. 15bis

³ Ibid. Art 2, §1bis

Het laatste lid van dit artikel bepaalt dat de Minister van Werk de afzonderlijke veiligheidsmaatregelen kan invoeren en terug opheffen. Ook kan de Minister noodzakelijke verduidelijkingen vastleggen. Deze delegatie is nodig zodat de minister snel kan optreden en bijsturen als daar nood aan is, bijvoorbeeld in functie van een verstrenging of versoepeling van de algemene maatregelen of in functie van nieuwe inzichten rond bijvoorbeeld het gebruik van mondkapjes. De maatregelen worden echter duidelijk gedefinieerd in het BVR en de delegatie aan de minister op dit vlak is dus beperkt.

Artikel 3

Dit artikel behoeft geen toelichting.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Dit decreet heeft geen budgettaire impact voor de Vlaamse Overheid.

De Inspecteur van Financiën heeft zijn advies gegeven op 18/06/2021

B. ESR-TOETS

Niet van toepassing.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Dit decreet heeft geen impact op het personeel van de Vlaamse overheid.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Dit decreet heeft geen impact op de lokale en provinciale besturen.

E. VERDER TRAJECT

Bijgevoegd voorontwerp van besluit zal worden voorgelegd aan de SERV en aan de Raad van State voor advies.

4. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1. haar principiële goedkeuring te hechten aan bovengenoemd voorontwerp van besluit;
2. de Vlaamse minister, bevoegd voor Werk:

2.1. te gelasten over voornoemd voorontwerp van besluit het advies in te winnen van de Sociaal-Economische Raad Vlaanderen met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van tien werkdagen;

2.2. te machtigen te beoordelen of voornoemd advies aanleiding kan geven tot aanpassing van de heden door de Vlaamse Regering principieel goedgekeurde tekst.

2.3. te gelasten over voornoemd voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering het advies in te winnen van de Raad van State, met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van ten hoogste vijf dagen, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 3°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, gemotiveerd door de omstandigheid dat de coronapandemie op het moment van de adviesvraag nog altijd woedt. Dit besluit betreft dringende en noodzakelijke maatregelen die, naargelang de evolutie van de pandemie, kunnen worden getroffen. Het betreft veiligheidsmaatregelen die gevolgd moeten worden door gebruikers van dienstencheques, in het kader van de bestrijding van een civiele noodsituatie met betrekking tot de volksgezondheid en de hieraan gekoppelde sanctie van uitsluiting of beslissing tot terugvordering. Aangezien de evolutie van de risico's voor de volksgezondheid onvoorspelbaar is, is het belangrijk dat snel kan worden ingegrepen. Dit besluit is de uitvoering van het decreet van 16 juni 2021. De reden van de totstandkoming van dat decreet was onder meer de belangrijke rol van de gebruikers van en werknemers in het stelsel van de dienstencheques in de beheersing van de risico's van de verspreiding van het coronavirus en daaraan gekoppeld de behoefte aan maatregelen ten aanzien van de gebruikers. Dit uitvoeringsbesluit is noodzakelijk voor de uitvoering van het decreet, waarvoor ook met spoed advies door de Raad van State werd verleend.

De Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale economie en Landbouw

Hilde CREVITS